

της άγαπημένης του και μίμηθε τρεις φορές την κραυγή της κουκουβάγιας. Όταν άηθε ο Ρουκχία, εσφιασμένη, για να ιδη τι την ήθελε ο καλός της, ο 'Αθδούλ της διηγήθηκε γρήγορα τι είχε συμβη. της ελεπε να κρύθη το ματωμένο μαχαίρι μέσα στο σπίτι και της έδωσε ώρισιμένες οδηγίες. Κατόπιν χάθηκε σαν σκιά πίσω από τους θάμνους.

Την επομένη, με την άνατολή του ήλιου, όλο το χωριό είχε μάθει τον φόνου του 'Αλλη. Η άστυνομή του 'Ασισούτ ειδοποιήθηκε, ο γιουσιμασις έκανε τρεις άπακούμενες άνακρίσεις κι' ο Μαχμούτ συνελήθη ως ένοχος του φόνου και δικάστηκε. Ο δυστυχισμένος διαμαρτυρήθηκε, φώναξε, ώρκίστηκε με τους φοβερώτερους ώρκους πώς ήταν άθώος, αλλά τα γεγονότα ήσαν εναντίου του και η μαρτυρίες της Ρουκχίας και του 'Αθδούλ κατηγορηματικές.

Στην κατάθεσι της, η γυναίκα του Μαχμούτ διηγήθηκε πως είχε ξυπνήσει τη νύχτα από μία φιλονεικία που γινόταν κοντά στο σπίτι της, πως είχε άναγνωρίσει τη φωνή του άνδρός της και πώς εκείνος μπήκε σε λίγο στο σπίτι του, έλασφημώντας εναντίου του άλητη. τον όποιου είχε πάρει στην ύπηρεσία του.

Ο 'Αθδούλ ειπε πως κι' εκείνος είχε άκούσει κάποιον καυγά τη στιγμή που γύριζε από το πόσιμα των χωραφιών του, δυο ώρες περίπου πριν άπό την άνατολή του ήλιου.

Ο Μαχμούτ καταδικάστηκε σε θάνατο. Κατόπιν δίωξις η ποιητή του μετριάστηκε σε ισόδια δεσμιά.

Χρόνια πέρασαν από τότε, ώστόσο μία μέρα ο Μαχμούτ κατόρθωσε να δραπέσει από τη φυλακή και να γυρίσει κρυφά στο χωριό του.

Στο μακροχρόνιο αυτό διάστημα, ο φόνου του 'Αλλη είχε ξεγασθη ογεδόν, καθώς και αυτή η ύπαρξις του δυστυχισμένου Μαχμούτ.

Στο μεταξύ ο 'Αθδούλ είχε παντρευτή με την Ρουκχία κι' η γυναίκα του του είχε χαρίσει τρία χαριτωμένα παιδάκια. Ζούσαν ξένιοιστοι κι' εδουχισμένοι. Τα παιδιά του Μαχμούτ τά είχε πάρει ο άδελφός του.

Μετά την φυλάκισι του Μαχμούτ, σύμφωνα με την συνήθεια του τόπου, όταν μία χήρα ξαναπαντρεύεται, ο άδελφός του Μαχμούτ είχε άναλάβει την φροντίδα των άνεμων του καθώς και την διαχείρισι των κτημάτων του άδελφού του.

Ένα θράδι, την ώρα που η γυναίκα του χωριού πηγαινον να γειμισουν τις σταμένες τους στον ποταμό, ο 'Αθδούλ καθόταν μέσα στο σπίτι του, ενώ τα τρία παιδιά του κοιμότουσαν.

Εσφινικά, μία σκιά φάνηκε στο κατώφλι της άνοιχτής πόρτας, κι' ο 'Αθδούλ σηκώθηκε για να ιδη ποιός ήταν. 'Αλλά δεν πρόφτασε να προχωρήσει. Ένα στιβαρό χέρι τον άρπαξε από τον λαιμό, ενώ μία γνωστή φωνή, σφύριξε στ' αυτιά του:

— Έγώ είμαι, ο Μαχμούτ! Άν και πέρασαν χρόνια, θλέπει πως δεν σε ξεχασα!

Κάτι άστωμας μπροστά στα γουρλωμένα από την φρίκη μάτια του 'Αθδούλ κι' ένα μαχαίρι βυθίστηκε στο στήθος του. Ο 'Αθδούλ κλισηθηκε κάτω στο πάτωμα ιεκρός!...

Μετά άρκετη ώρα, η Ρουκχία γύρισε από τη βρύσι. Το σκοτάδι της νύχτας είχε άπλωθη πεία στο δωμάτιο και όταν μπήκε μέσα, η γυναίκα δεν άντελήθη τίποτε στην αρχή. Μά ξεφαινα, χωρίς να ξέρη γιατί, ένα παράξενος φόβος την ήπιασε. Ένοιωθε πως κάποιος κίνδυνοι την άπειλούσε!

— 'Αθδούλ! φώναξε περιτρομη. Άναψε ένα φός!

— Άλλά, εσφινικά, με φρικη ένοιωσε πως κάποιος της άρπαξε το χέρι και μέσα από το σκοτάδι άκούστηκε μία πικυμένη, άπαίσινα φωνή, που εβρλιαζε κοντά της:

— Είναι ο άνδρας σου, ο Μαχμούτ, που σου μιλάει, άτιμη γυναίκα! Πήγαινε τώρα να συναντήσης τον 'Αθδούλ σου!

Πρωτ-πρωτ, την άλλη μέρα, ο Μαχμούτ με ήρεμο θήμα διευ-

ΤΑ ΦΛΕΓΟΝΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΕ Ο ΜΕΓΑΛΙΤΕΡΟΣ ΕΛΛΗΝ ΠΟΙΗΤΗΣ;

(Τι άπαντουν οι κ.κ. Γέλλος "Αγρας και Ι. Γρυπάρης) ΙΒ'.

Συνεχίζουμε και σήμερα την δημοσίευσιν των άπαντήσεων των λογιων μας επί του ερωτήματος του «Μπουκέτου»:

«Ποιός είναι ο μεγαλιτερος εκ των συγχρόνων 'Ελλήνων ποιητών ;»

'Αναγκασθέντες, λόγω έλλειψως χρόνου, να δημοσιεύσουμε στο προηγούμενο φύλλο το πρώτο μέρος της άπαντήσεως του ποιητού κ. ΤΕΛΛΟΥ ΑΓΡΑ, δημοσίευσουμε σήμερα και το δεύτερο μέρος :

— Πολλές φορές, συνέχισε ο κ. "Αγρας, στο βάθος μιας προσωπικής μου ποιητικής προσπάθειάς βάρκα φρασμένα ένα ποίημα, μία φράσι, ένα τετράστιχο του Παλαμά.

»'Από τα βιβλία του προτιμώ από πάντων τα «Παθητικά Κοινοβουλίου» Χωρίς να εγκαταλείψη τον έναντόν του, κατορθώνει να είναι εκεί ο Παλαμάς συγγενέστερος προς το λυρικό άσθημα της γενεάς μου. Άπορώ πως στο βιβλίον αυτό δεν εσταμάτησε ιδιαίτερος η κριτική.

»Κατόπιν η προτίμησις μου είναι «Οι Καίμοι της Λιμνοθάλασας». Άλλοι θα τύξουν ποιήματα γραμμένα κατά σύστημα, γύρω από την νοσταλγία του Μεσολογγίου, της ιδιαίτερης πατρίδας του ποιητού. 'Αλλ' έμένα αυτή άκροβίως η δημογένετα σε μία σειρά ποιημάτων, που έξαντλει ένα μεγάλο θέμα από κάθε πλευρά, μου φαίνεται ένα είδος σωστής λυρικής έποποιίας, που ιδιαίτερα με σγαίνει.

»Θέλετε τώρα να σας πω και τι δέν μ' άρέσει στο έργο του Παλαμά ; Οι «Ύμνοι και Άνάστασις». Λιότι νομίζω ότι δέν πληγόνουν λέρα από μία μετριχη καινοτομία και ότι ός ευγνώμιμα, που εινε, λαοσιάζονται εκ διαμέτρου αντίθετα προς την λυρική ιδιοσυγκρασία του Παλαμά, η όποια ρέπει εκ φρασσεως προς την άπεριόριστι άνάπτυξι του λόγου.

Ο ποιητής και διευθυντής του 'Εθνικού Θεάτρου κ. Ι. ΓΡΥΠΑΡΗΣ άπάντησε ως έξης στο ερώτημά μας:

— Οσοφώ ως τον μεγαλιτερο ποιητή της 'Ελλάδος τον Κοσιτή Παλαμά. Οσο για τα καινοτομία ταλέντα μας, έχω πη τη γνώμη μου πολλές φορές. Μη μου ζητάτε περισσότερα... Γιό να μιλήση κανείς κάπως έντελέστερα πάνω σ' αυτό το ζήτημα, πρέπει νάχη καιρό. Κι' εγώ δέν έχω διόλου... Μά γιατί διεπιόσατε υ' αυτών τον τρόπο το ερώτημά σας ; Δέν ύπάρχουν ζωντανά και πεθαιμένοι ποιητά ; 'Υπάρχουν μονάχα μεγάλοι ποιητά, υ' όσοι σάς άνάφερα, ο Κοσιτής Παλαμάς είναι από τους πιο μεγάλους.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Άλλες άπαντήσεις συγχρόνων λογίων.

θύνθηκε στο άστυνομικό τμήμα του 'Ασισούτ.

— Ονομάζομαι Μαχμούτ! ειπε στον άστυνομο. Πριν από δάδεκα χρόνια καταδικάστηκε όδικα εις θάνατον για έναν φόνου που δέν είχα κάνει, χωρίς την ψευτικη μαρτυρία της άπιστης γυναίκας μου και του φίλου της. Τώρα σκότωσα στ' αλήθεια. Συλλάβετέ με! Μιλήσα!...

Ο Μαχμούτ δικάστηκε πάλι. Διηγήθηκε τα γεγονότα όπως συνέβησαν και ώμολόγησε πως ήταν ένοχος. Τόν καταδικάσαν εις θάνατον. Άλλά και πάλιν ο αντίβασιλεύς του έδωσε χάρις και μετέτρεψε την ποιή του σε ισόδια δεσμιά. Μετά πέντε χρόνια, άφού στο διάστημα αυτό έδειξε παραδειγματική διαγωγή στη φυλακή, του χάρισαν το ύπόλοιπο της ποιηής του. Ο Μαχμούτ έπέστρεψε τότε στο χωριό του και σκυφτός, γρηραμένος πριν από την βρα του, έζησε λίγα χρόνια άκόμα με τα παιδιά του, ώσπου πέθανε ήσυχχα, εδουχής γιατί θα γλύτωνε από την βασανισμένη ζωή του.

—Νά !... φώναξε. Πάρε μία προκαταβολή !...

έντελέστερα πάνω σ' αυτό το ζήτημα, πρέπει νάχη καιρό. Κι' εγώ δέν έχω διόλου... Μά γιατί διεπιόσατε υ' αυτών τον τρόπο το ερώτημά σας ; Δέν ύπάρχουν ζωντανά και πεθαιμένοι ποιητά ; 'Υπάρχουν μονάχα μεγάλοι ποιητά, υ' όσοι σάς άνάφερα, ο Κοσιτής Παλαμάς είναι από τους πιο μεγάλους.

ΠΡΟΣΟΧΗ !...

ΜΟΝΟΝ το «Μπουκέτο» ε γοράζει εις άπολύτως ίκανοποιητικές τιμάς παντός είδους παιδικά βιβλία και βιβλιοθήκας δσκληρόρου, φυλάδια διάφορα, ακόμη δε και σκόρπια φύλλα παικτιών έφημεριδων και περιοδικων, 'Ημερολόγια, Καζαμίας, μονόφυλλα, φωτογραφίας ιστορικών προσώπων και εικονας διαφόρους. Άπευθυνθήτε η γράφατε: Περιοδικόν «Μπουκέτο», Λέκα 7, Άθήνα.